

TURINYS

Pratarmė	5
1. Laboratoriniai darbai	6
1.1. Laboratorinis darbas Nr. 1	6
1.2. Laboratorinis darbas Nr. 2	8
1.3. Laboratorinis darbas Nr. 3	11
1.4. Laboratorinis darbas Nr. 4	14
1.5. Laboratorinis darbas Nr. 5	17
1.6. Laboratorinis darbas Nr. 6	20
1.7. Laboratorinis darbas Nr. 7	22
1.8. Laboratorinis darbas Nr. 8	25
1.9. Laboratorinis darbas Nr. 9	27
2. Atomo struktūros eksperimentiniai tyrimo metodai	30
2.1. Vandenilio atomo spektro linijų dažniai	30
2.2. Boro postulatai	32
2.3. Boro vandenilio atomo modelis	33
2.4. Franko ir Herco bandymas	37
2.5. Šiluminė spinduliuotė	40
2.6. Spektrinė analizė	42
2.7. Prizminio spektrografo sandara ir jo charakteristikos	43
2.8. Kokybinės spektrinės analizės fotografinis metodas	45
2.9. Atomų emisijos spektrų sužadavimo būdai	46
2.10. Fotografinės plokštelės optinės savybės	48
2.11. Spektrinių linijų intensyvumas.	50
2.12. Spektrinių linijų intensyvumo priklausomybė nuo atomų koncentracijos.	52
2.13. Spektrinių linijų intensyvumo priklausomybė nuo temperatūros	54
2.14. Difrakcinė gardelė	55
2.15. Šviesos sugertis medžiagoje	58
2.16. Planko konstantos nustatymas iš tirpalo sugerties spektro	60
3. Jonizuojančioji spinduliuotė	62
3.1. Jonizuojančiosios spinduliuotės rūšys	62
3.1.1. Pagrindiniai radioaktyviojo skilimo dėsniai.	62
3.1.2. α skilimas.	65
3.1.3. β skilimas.	67
3.1.4. γ spinduliuotė	69
3.1.5. Neutronų savybės.	70
3.2. Elementariųjų dalelių registravimo metodai ir prietaisai	70
3.2.1. Blyksėjimų metodas	71
3.2.2. Jonizacijos kameros	72
3.2.3. Geigerio ir Miulerio skaitiklis	73

3.2.4. Blyksimasis skaitiklis	76
3.2.5. Vilsono kamera.	77
3.2.6. α dalelių energijos nustatymas iš jų siekio ore.	79
3.2.7. β dalelių sąveika su aplinka	79
3.3. Puslaidininkiniai detektoriai	81
3.3.1. Puslaidininkinio detektoriaus veikimo principas	81
3.3.2. Jonizuojančiosios spinduliuotės poveikis puslaidininkiui	83
3.3.3. Laisvųjų krūvininkų atsiradimo ir išnykimo dinamika	84
3.4. α dalelių spektrometrijos ir β dalelių radiometrijos ypatumai	85
3.5. Neutronų registravimas.	87
3.6. Dozimetrija	87
3.6.1. Dozimetrijos pagrindinės sąvokos, vartojami dydžiai ir matavimo vienetai	87
3.6.2. Vidinės ir išorinės apšvitos dozių įvertinimas	89
3.7. Radono skilimo produktai	91
Literatūra	99